

Dosarul nr. 1ra-1061/2015

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan și Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2015, declarat de avocatul Dariev Boris în interesele inculpatelor

Arap Vera Machedon, născută la 25 decembrie 1951, în sat. Ursari, r. Călărași, domiciliată în orașul Orhei, str. Neculce, 23,

și

Panco Natalia Vasile, născută la 27 august 1985, în sat. Cișmea, r. Orhei, domiciliată în or. Orhei, str. Neculce, 23,

Termenii de examinare a cauzei:

1. Instanța de fond – 07.12.2012-24.11.2014;

2. Instanța de apel – 19.12.2014-10.02.2015;

3. Instanța de recurs – 16.07.2015-14.10.2015;

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 24 noiembrie 2014, Arap Vera a fost condamnată în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în beneficiul statului în mărime de patru sute cizeci unități convenționale, adică 9000 lei.

Prin aceeași sentință Panco Natalia a fost condamnată în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în beneficiul statului în mărime de patru sute unități convenționale, adică 8000 lei.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial și s-a încasat în mod solidar de la Arap Vera și Panco Natalia în beneficiul lui Malețchi Ana, prejudiciul material în sumă de 4588 (patru mii cinci sute optzeci și opt) lei, cheltuielile de judecată în mărime de 2000 (două mii) lei și prejudiciul moral în mărime de 15000 (cincisprezece mii) lei, în rest pretențiile din acțiunea civilă au fost respinse ca neîntemeiate.

2. Pentru a se pronunța cu sentința, instanța de fond a constatat, că la 23 mai 2012, Arap Vera, împreună cu Panco Natalia, aproximativ la ora 09.00, aflându-se pe str. V. Negruzzi din orașul Orhei, în loc public, în nemijlocita apropiere de piața comercială centrală a orașului Orhei, dându-și seama de acțiunile sale prejudiciabile, încalcând grosolan ordinea publică, cu o deosebită obrăznicie, prin ignorarea demonstrativă a moralei și conveniențelor sociale general acceptate, a inițiat un conflict cu Malețchi Ana, în timpul căruia s-a exprimat cu cuvinte necenzurate, apoi intenționat i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, cauzându-i leziuni corporale în formă de traumatism craneo-cerebral închis manifestat prin comotie cerebrală, plagă confuză pe cap, echimoze pe spate, ambele brațe și antebrate, care determină o dereglare a sănătății de scurtă durată și se califică, potrivit raportului de expertiză medico-legală, ca vătămări corporale ușoare.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către avocatul Boris Dariev în interesele inculpatelor Arap Vera și Panco Natalia, prin care a solicitat casarea sentinței în partea ce ține de încasarea despăgubirilor morale cu diminuarea sumei de la 15 000 lei pînă la 2000 lei.

În motivarea apelului, apelantul a invocat că, instanța de judecată a stabilit paguba morală în quantum exagerat, deoarece în baza raportului de expertiză medico-legală nr. 180/D din 27.07.2012 și nr. 406 din 29.10.2013 la Malețchi Ana au fost depistate vătămări corporale ușoare, adică un grad minim al vătămării corporale, care au dus la o dereglare de scurtă durată a sănătății în așa mod instanța nu și-a întemeiat soluția pe caracteristicile descrise de către medici în expertizele medico-legale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Instanța de apel judecînd apelul declarat împotriva sentinței instanței de fond a constatat că instanța de fond corect a încasat în mod solidar de la Arap Vera și Panco Natalia, în beneficiul lui Malețchi Ana, prejudiciul moral în mărime de 15000 (cincisprezece mii) lei, ținînd cont de practica CEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral (Opinia comună privind satisfacția echitabilă

//*Buletinul CSJ a RM8-9/24, 2012*), cât și de prevederile art. 1423 Cod Civil, conform căruia, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța judecătorească reieșind din caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, (dacă vinovăția este condiție a răspunderii), și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța judecătorească, luând în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul (locul, timpul, vârsta etc.), precum și statutul social al persoanei vătămate.

Astfel, Colegiul penal a constatat că partea vătămată Malețchi Ana a suportat dureri din cauza traumatismului cauzat de către Arap Vera și Panco Natalia, s-a aflat la tratament, a avut suferințe morale, a fost acostată și maltratată de către ambele inculpate în loc public, în stradă, în prezența a mai multor persoane, fiindu-i cauzate suferințe fizice și psihice, cât și a fost umilită în fața altor persoane.

5. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar, la 19.06.2015, avocatul Boris Dariiev în interesele inculpatelor care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, în partea ce ține de încasarea despăgubirilor morale cu diminuarea sumei de la 15 000 lei pînă la 2000 lei.

În motivarea recursului a invocat că instanța a stabilit o pagubă morală destul de exagerată nefiind luat în considerație faptul că în baza raportului de expertiză medico-legală nr. 180/D din 27.07.2012 și nr. 406 din 29.10.2013 la Malețchi Ana au fost depistate vătămări corporale ușoare, adică un grad minim al vătămării corporale, care au dus la o dereglare de scurtă durată a sănătății. În așa mod instanța nu și-a întemeiat soluția pe caracteristicile descrise de către medici în expertizele medico-legale, încasînd în mod exagerat suma despăgubirilor morale în mărime de 15 000 lei. Mai mult ca atît instanța urma a lua în considerație și gradul de vinovăție a pătimatei în cele întîmplate.

5.1. Procurorul N.Suvac a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocat, invocînd că ultimul, fiind în drept de a contesta decizia instanței de apel, nu a atacat-o în termen și, nerespectarea acestui fapt, impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind declarat peste termen din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.*

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel cu participarea inculpatei Arap Vera și a avocatului acesteia Dariev Boris, inculpata Panco Natalia depunând cerere de examinare a cauzei în lipsa sa, dispozitivul deciziei fiind pronunțat la 10 februarie 2015, iar decizia motivată la 10 martie 2015, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată (f.d. 76, Vol. II) doar în prezența procurorului.

Tot aici, instanța de recurs precizează că inculpatele și avocatul lor nu s-au prezentat în ședința de judecată din 10.03.2015, din motive necunoscute, cu toate că au fost înștiințați la 10.02.2015, de aici reiese că dînșii intenționat s-au eschivat de a fi prezenți la pronunțarea deciziei motivate.

Mai mult ca atât, conform avizelor de recepție (f.d. 89-91, Vol. II) anexate la materialele cauzei, avocatul Dariev Boris a primit copia deciziei la 25.03.2015 iar inculpatele - la 30.03.2015. Astfel, în situația dată, termenul de declarare a recursului nu poate fi calculat din 17.06.2015, dată când în baza cererii avocatul a primit copiile sentinței și deciziei, deoarece acest argument contravine cu materialele cauzei, cert fiind faptul că avocatul deja primise copia deciziei în luna martie.

Prin urmare, aceste momente certifică faptul că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar al deciziei instanței de apel stabilit de art. 422 Cod de procedură penală, nu a fost respectat, deoarece recursul ordinar a fost declarat de avocat în interesele inculpatelor abia la 19 iunie 2015, prin urmare, Colegiul penal consideră că recursul a fost depus peste termen, or termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 10 aprilie 2015, iar inculpatele și avocatul lor au avut reala posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat de avocatul Dariev Boris în interesele inculpatelor, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2015, de avocatul Dariev Boris în interesele inculpatelor Arap Vera și Panco Natalia, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 28 octombrie 2015.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun